

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 38 (1182) 1979 m. rugsėjo mėn. 29 d.

Melbourne

XXIV METAI

Tautiniai judėjimai sovietuose

Pavergtos tautos, jei susijungtų, būtų labai pavojingos Sovietams

Ar Sovietų Sąjunga ilgai išliks kaip kolonialinė imperija, ar ją sugriaus užsienio ar vidaus priešingos jėgos? Tai klausimas, kurį dažnai kelia pasaulinė politinė spauda, sovietologai ir ypač sovietinių rusų pavergtų kraštų žmonės.

Neseniai Vakarų pasiekė žinomas ukrainiečių disidentas Valentinas Morozas. Jis po kalėjimuose praleistų 14 metų buvo šiemet balandžio mėnesį išleistas ir dabar su paskaitomis važinėja po Vakarų Europos ir Amerikos miestus. V. Morozas teigia: "Svarbiausia Sovietų Sąjungos problema yra nacionalinis klausimas. Tautinės grupės pradeda lošti vis didesnę rolę valstybiniam bei politiniam gyvenime. Maskva visa tai labai gerai jaučia ir todėl visomis išgalėmis stiprina rusifikaciją. Taip, pavyzdžiui, sovietinės Ukrainos komunistų partijos vadai Ščerbickis pirmą kartą po Stalino mirties Ukrainoje prakalbą pasakė nebe ukrainiečių, bet rusų kalba. Taip dažnai daro Latvijos Vossas, ok. Lietuvos A. Griškevičius ir kiti Maskvos statytiniai įvairiose Sovietų respublikose."

Valentinas Morozas teigia, kad iš vienos pusės sustiprinta rusifikacija, iš kitos pusės tautinis judėjimas privesias Sovietus prie sprogo.

Apie galimybę, kad Sovietų Sąjunga, numatydamą greitą savo imperijos suirimą, galėtų pradėti karą, V. Morozas sako: "Tokio tolia-regiškumo, kokį parodė Didžioji Britanija, duodama savo kolonijoms nepriklausomybę, iš Maskvos laukti negalima, nes rusų etika — tai vergų etika, kuri reaguoja tik tai į lazdos smūgius. Kai po I pasaulinio karo Suomija, Lenkija ir Pabaltijo valstybės išsikovojo sau nepriklausomybes, Rusija tai pripažino. Jei Maskva pajęgtų suprasti dabartinę įtemptą padėtį, tai ji turėtų pradėti dialogus su ukrainiečiais, lietuviais ir kitomis grupėmis. Taigi Sovietų Sąjunga nepajėgia įvertinti padėties ir vengia numatyti savo imperijos subyrėjimą. Iš kitos pusės, dabartinis režimas yra per silpnas pradėti karą, nes karas tik pagreintų jos subyrėjimą."

Apie įvairių Sovietų tautų tautinį judėjimą V. Morozas yra pasakęs: "Ukrainiečių tautinis judėjimas siekia atsiskirti nuo Rusijos.

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

Žydų judėjimas nori išvesti savo tautiečius iš Sovietų Sąjungos į Izraelį. Rusų disidentų judėjimas turi demokratinius tikslus ir kovoja už žmogaus teisių įgyvendinimą. Tarp įvairių tautų judėjimų, nežiūrint į jų skirtingumus, yra geri santykiai. Ypač geri ryšiai yra tarp ukrainiečių ir lietuvių tautinio išsilaisvinimo judėjimo."

Iš V. Morozo žodžių aiškėja, kad dabar Sovietų Sąjungoje didžiausi tautiniai judėjimai reiškiasi pas ukrainiečius, lietuvius ir žydus. Pas lietuvius ir žydus tautinį judėjimą daugiausia skatina jų religija, bet ukrainiečių tautinį pasipriešinimą galima suprasti kaip pasipriešinimą ten varomai stipriai rusifikacijai. Esą 15 procentų ukrainiečių savo tėvynėje gimtąja kalba laiko rusų kalbą, latviuose šis procentas siekia 1,7, bet lietuvių tikrai 0,1 proc. Tik tiek lietuvių gimtąja kalba laiko rusų kalbą. Vadinasi, lietuvius rusinimas yra mažiausiai paveikęs.

Chicagoje V. Morozas pažymėjo, kad Vakarų kraštai gerai ne-

supranta nei Sovietų Sąjungos, nei pavergtų tautų troškimų. Amerika pati esanti įsipainijusi į Sovietų pinkles. Ji domisi tautų išsilaisvinimu Afrikoje, bet labai mažai Europoje. O laisvė, pagal V. Morozą, esanti būtina ne tik Afrikos negrams, bet ir baltosios rasės žmonėms. Jis kritikavo Ameriką ir kitus kraštus, kurie nuolaidžiauja Sovietams, manydami galėsiančią šiuo būdu išvengti atominio karo, tačiau visiems gerai žinoma, kad panašus vakariečių nuolaidžavimas Hitleriui atnešė II pasaulinį karą.

Morozas teisingai teigia, kad ne vakariečių ginklai sunaikins Sovietų imperiją, bet jų pavergtų tautų vienybė ir ryžtas.

Šios savaitės bendroje audien-cijoje Popiežius Jonas Paulius II kreipėsi ypač į vaikus ir jaunimą, nes jauni žmonės labai gyvai jaučia, kad gyvenimo negalima užpildyti vien medžiaginių vertybių turiniu. Kaip tik dėl to jaunimo siekimai ir darbai yra vilties ir drąsos šaltinis. Atkreipė dėmesį į tas gausias jaunimo grupes, kurios vasaros atostogų laiką stengiasi panaudoti savo santykių su Dievu pagilinimui. Džiaugsmo grožis jaunimui yra tiek pat svarbus, kiek meilės grožis. Tokio džiaugsmo išraiška visuomet yra daina ir giesmė. Jaunimas vis su didesniu dėmesiu studijuoja Evangeliją ir žavisi Jėzaus Kristaus asmeniu.

Los Angeles Dramos sambūrio kolektyvas, vykstantis į Australiją gastrolėms. Pirmoje eilėje (iš kairės į dešinę): M. Prišmantas, V. Baltušienė, V. Jafulienė, V. Dovydaitis. Antroje eilėje: H. Paškevičius, E. Dovydaitienė, režisore D. Mackialienė, dekoratorius A. Žaliūnas. Trečioje eilėje: O. Deveikienė, J. Raibys, R. Zelenytė, S. Matars ir R. Viktienė.

— Lodone rugsėjo 1 d. prasidėjo pasaulio lenkų kongresas su 350 delegatų iš 18 kraštų, minint 40 metų, kai Hitlerio Vokietija puolė Lenkiją ir pradėjo II pasaulinį karą. Lietuviams čia atstovavo Zigmas Juras - Didž. Britanijos Lietuvių Sąjungos vicepirmininkas. Lenkų kongrese pasakė ilgesnę kalbą ir paminėjo lenkų emigracinėje spaudoje vis pasikartojančius straipsnius pretenzijom į Lietuvos istorinę sostinę Vilnių. "Šia proga mes su pasitenkinimu sutikome, — Kongresui tarė Z. Juras, — prieš trejus metus paskelbtą Lenkijos pogrindžio programą, kurioje Vilniaus klausimas yra sprendžiamas mums, lietuviams, priimtinu būdu. Atsisakymas nuo pretenzijų į Vilnių, jeigu taip pasisakytų Lenkijos emigracija, kaip padarė pogrindis, prisidėtų prie nuoširdesnių santykių tarp lietuvių ir lenkų". Juro kalbą kongresas šiltai priėmė ir palydėjo ilgais plojimais, — praneša Europos Lietuvis.

— Amerikos Lietuvių Taryba Clevelande spalio 13-14 dienomis rengia Amerikos Lietuvių IX Kongresą. ALT vadovybė padarys pranešimus apie savo atliekamus ir planuojamus darbus Lietuvai laisvinti, paskaitas skaitys generalinis Lietuvos konsulas A. Simutis, VL IKo pirm. Dr. K. Bobelis, neseniai iš Lietuvos atvykęs Romas Giedra ir įtakingi amerikiečiai.

— Kanados Lietuvių 24-toji Lietuvių Diena šiemet vyksta St. Catherine mieste, Ontario, spalio 5-7 dienomis. Įvyks jaunimo susipažinimo vakaras, posėdžiai, paroda, visų suvažiuosiu bendras susipažinimo vakaras. Katalikų katedroje iškilmingos pamaldos, po jų oficialioji dalis, koncertas, programą atliks solistai - Justina Sriubiskienė, Vytautas Paulionis, Hamiltono tautinių šokių grupė Gyvataras ir chorai.

— Vladas Česiūnas, apie kurį anksčiau rašėme, kad pabėgo nuo rusų Vakarų Vokietijoje, jau gavo politinio pabėgėlio teises. Jis 1972 m. Muencheno olimpiadoje buvo laimėjęs aukso medalį baidarių lenktynėse. Dėl savo pabėgimo nuo rusų jis pareiškė: "Nuo pat savo vaikystės, dalyvaudamas sportinėse varžybose užsienyje, mačiau koks skirtingas laisvas pasaulis nuo komunistinio rojaus". Pirmą kartą pamatęs laisvojo pasaulio lietuvių spaudą bei leidinius, jis stebėjosi jų gausa ir lietuvių veikla. Vokietijos įstaigos jam suteikė finansinę paramą.

— Kanados Lietuvių Katalikų Centras pasveikino Toronto arkivyskupą, gavusį kardinolo poaukštį kad jis būtų persekiojamų tautų balsu pasaulio viešumoje. Kardinolas savo ranka rašytu laišku padėkojo ir pabrėžė: "Jūs galite tikėtis mano paramos ir mano balso, ginant žmogaus teises Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose."

— Prof. dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius, rugsėjo mėn. pradžioje vyksta profesinės kelionės į Toltmuosius Rytus.

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės sukaktis

Per 70 metų atliko milžinišką lietuviybės darbą

Kartu su laisvojo pasaulio lietuvių dienraščiu "Draugu" savo veiklos 70 metų sukaktį atšventė ir Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė, įsteigta 1909 m. Pirmajame Kunigų Vienybės suvažiavime New Yorke 1909 m. liepos 12 d. buvo nutarta leisti lietuvišką laikraštį "Draugą", kuris po kelerių metų tapo dienraščiu.

Kunigų Vienybės kūrėjas buvo šviesusis visuomenininkas, kultūrininkas, dvasingas Šv. Kazimiero Seselių vienuolijos organizatorius ir spaudos žmogus kun. dr. Antanas Staniukynas. Jis žinojo, kad išeivijos lietuviai tegali išsilaikyti naudingi savo palikčiai Tėvynei Lietuvai, tik būdami organizuoti, kultūringi, pažindami patys save ir suprasdami savo tautinę paskirtį. Lietuvių kunigų Amerikoje 1909 m. dar buvo nedaug. Jie nepajėgė aptarnauti visus išsisklaidžiusius lietuvius. Tie patys kunigai kartais turėjo net keliose vietose organizuoti lietuviškas parapijas, statyti bažnyčias, organizuoti mokyklas, vesti įvairius kursus, mokyti lietuviškai

skaityti ir rašyti, padėti lietuviams darbininkams gauti geresnius darbus.

Lietuvių Kunigų Vienybė rėmė tautinę veiklą, platino spaudą, pagelbėjo silpnesnėm parapijom, kad jos galėtų išsilaikyti, stiprėti ir sukurti savus centrus. Kunigų Vienybė jungė visus lietuvius kunigus Amerikoje, net ir tuos, kurie dirbo nelietuviškose parapijose. Tai palaikė lietuvių kunigų tarpe vienybės dvasią, ugdė tautinį susipratimą ir atsakingumą už lietuvių religinės bei tautinės dvasios išlaikymą, dirbo su visomis kitomis patriotinėmis lietuvių organizacijomis, organizuodama pagalbą I pasaulinio karo nuniokotai, nepriklausomą valstybę kuriančiai Tėvynei Lietuvai. Lietuvių Kunigų Vienybės pastangomis tautinė lietuvių sąmonė dažnai išsilaikė net trečiojo ir ketvirtio lietuvių emigrantų kartoje.

Lietuvių Kunigų Vienybė ir šiandien Amerikos lietuvių tarpe atlieka tą patį gyvybinę reikšmės darbą. Vienas iš svarbiausių Vie-

nybės atliekamų darbų šiandien yra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" vertimas ir leidimas anglų kalba. Šio leidinio dėka Amerikos vyskupai, spauda, radijas, televizija, politikos, kultūros ir visuomenės veikėjai sužino apie tikrąją padėtį Lietuvoje. LRTV

PADĖKA

Lietuviškos spaudos reikšmė yra nepaprastai svarbi, o jos išlaikymas yra sunkus. Išsilaikyti vien tik iš prenumeratos yra neįmanoma, todėl ruošiami baliai, loterijos, rinkliavos.

"Tėviškės Aidų" leidimui sustiprinti šios Valdybos kadencijos metu buvo pravestos dvejios didesnių fantų loterijos, kurios, dėka nuoširdžių aukotojų fantais, ir gausaus skaičiaus bilietų pirkėjų, praejo labai sėkmingai.

Dėkojame M. P. Šiaučiučiams Tasmanijoje už Lietuvių Enciklopediją, I. Jokubauskienei už paveikslą, V. Miliauskui už lietuviškų ornamentų kryžius, J. Pletui už aukštinę apyrankę. Dėkojame ir visiems bilietų platintojams, jų pirkėjams, tuo būdu pasitarnaujant lietuviškai spaudai - "Tėviškės Aidams".

Vienas iš didesnių pajamų šaltinių yra Melbourne "Tėviškės Aidų" balius. Reikia džiaugtis, kad ir šiais metais lietuviai mūsų neapleido, o savo atsilankymu, fantų ir tortų gausumu mus gerai parėmė.

Nuoširdžiai dėkojame Melbourn Katalikų Moterų Draugijos poniams, kurios metai po metų padeda suruošti šį balių ir pavaišina mūsų svečius ne tik valgiais, bet ir skaniais tortais.

Reiškiamo gilią padėką už paaukotus loterijai fantus: I. Jokubauskienei už paveikslą, J. Žitkevičienei - "Tėviškės Aidų" tortą, Vl. Stuikevičiui (Geelonge) už vyrišką laikrodį, A. Bajorui - 1980 m. "Tėviškės Aidų" prenumeratą, T. Bikulčienei - J. Walker bonką, E. Bakaitienei - tortą, Valkienei - vyno bonką, Kesminienei - kosmetikos dėžę, o taip pat ačiū ir skanių tortų aukotojoms poniams - Ivaškevičienei, Jurgelaitienei, J. Griškaitienei, R. Kaunienei, Korsakaitėi, Markonienei, A. Petraitienei, Sivickienei, Verbylienei.

Mūsų gili padėka St. Šiuškui, kuris jau daug metų pašvenčia ne tik savo laisvą laiką, atgaivina balius svečius, bet dar paremia ir pinigine auka ir jo pagelbininkui E. Šaženiui, kuris mielai padeda tame darbe.

Ačiū A. Vailioniui už nuoširdžią pagalbą pristatant gėrimus ir juos parvežant, padedant salėje prieš balių, ir visiems, kurie atvyko į balių iš toli - Moe, Morwell, Mornington, Geelong. Jūsų visų parama yra labai reikalinga ir įvertinama.

ALK Federacijos Valdyba

● **Lenkų** socialistų partijos tremtyje Australijos skyrus rugsėjo 17 d. data išleido atsisaukimą, minint 40 metų nuo II pasaulinio karo pradžios ir sovietinį imperializmą, kuriame rašo: "Vilnius ir Lvovas, sovietų okupantų atplėsti nuo Lenkijos, tie abu sostinių miestai nuo 14 šimtmečio buvo lenkų nuosavas kūnas ir nuosavas kraujas." Lenkų socialistų partija, smerkdama sovietų imperializmą, skelbia savo šovinizmą, besisavin-dama Lietuvos ir Ukrainos teritorijas. Kas iš lietuvių veiksmų tiems lenkams pareikš protestą?

● **Adelaide.** Baigus skaičiuoti Pietų Australijos rugsėjo 15 d. rinkimų balsus, liberalai gavo absoliučią daugumą parlamente - 25 vietas, darbiečiai 19, pralaimėję 8 vietas. Naujasis premjeras Dr. Tonkin pokalbyje su spaudos atstovais pareiškė, kad žmonėms įkyrėjo sena socialistų tradicija ir rinkimais parodė pasitikėjimą savimi.

● **Brisbane.** Liberalų partijos Gold Cast bustinėje pavogti partijos finansinių rėmėjų sąrašai. Policija rado tik vagies pirštų nuospaudas.

● **Šveicarijoje** du sovietų dailiojo čiuožimo meistrai - vyras su žmona, aukso medalių laimėtojai, pasiprašė politinės globos.

● **Londonas.** Rusų mokytojas pabėgo iš Rusijos per Suomiją, padaręs 4.000 kilometrų žygį, kol pasiekė Amerikos ambasadą Švedijos sostinėje Stokholme ir pasiprašė politinės globos. Per Suomiją jis keliavo miškais, nes suomiai jį būtų grąžinę rusams. Visoje savo ilgoje kelionėje maitinosi tik miškuose rastomis uogomis.

● **Sydnėjus.** Karo laivyno pratinuose vienas kovos bombonešis besileisdamas ant lėktuvnešio nuslydo į jūrą ir nuskendo, pilotai išgelbėti. Lėktuvas kainavo pusantro milijono dolerių. Per paskutinius trejus metus jau keli lėtuvai taip nuslydo į jūrą, kainavę per šimtą milijonų dolerių. Ar tai žioplumas, ar prastas mechanizmas?

● **Sydnėjus.** Vėl gresia benzino gamybos streikas, kai 450 operatorių grasina uždaryti Caltex rafinerijas, kurios pagamina dėl NSW du trečdalius benzino. Reikalavimas visuomet tas pats - didesnių algų, geresnių sąlygų.

● **Tokijo.** Japonų biznierių planuoja kasti antrą Panamos kanalą, kuris kainuotų apie 10 milijonų dolerių, būtų 50 km ilgio, 500 m platumo ir 33 m gilumo, juo galėtų plaukti karo laivai ir supertankeriai iki 500.000 tonų talpumo. Kanalas būtų be šliužų ir plauktų jūros potvynių metu.

● **Tarptautinės** žinių agentūros paskelbė statistinius duomenis apie sovietų ginklavimosi išlaidas, kuri išleidžia net 45 procentus daugiau už Ameriką. Sovietų Rusija kiekvienais metais skiria apsiginklavimui milžinišką sumą: 248 milijonus dolerių. Sovietai kas mėnesį pastato po naują povandeninį laivą, per metus apie tris tūkstančius naujų tankų ir kt.

PUOLIMAI PRIEŠ KATALIKŲ KOMITETĄ

Grasinimai Teisių Gynimo kunigams

Vilnius. — Iš čia gautomis žiniomis, rugpjūčio 29 d. į Vilnių buvo iškviestas Kybartų klebonas, kun. Sigitas Tamkevičius, Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narys.

Sovietinės Lietuvos vyr. prokuroras Kairelis įspėjo jį ir reikalavo, kad jis nutrauktų antitarybinę veiklą. Kaltinamas: 1. kad dalyvauja Lietuvos Tikinčiųjų Teisėms ginti Katalikų Komite. Tas komitetas, prokuroro žodžiais tariant, esąs įkurtas Jungtinių Amerikos Valstybių kongreso iniciatyva; 2. kad kun. Tamkevičius šmeižia sovietinę tikrovę ta prasme, kad valdžia nepakankamai kovojanti su alkoholizmu; 3. kurstąs Sovietų piliečius nesilaikyti kulto įstatymų. Būsiąs nubaustas už tą veiklą pagal Sovietų Sąjungos baudžiamojo kodekso 60 str. Taip pat kaltinamas už Tikinčiųjų Teisėms ginti Komiteto išleisto dokumento nr. 5 paskelbimą. Prokuroras reikalavo, kad kun. Sigitas Tamkevičius pasirašytų po įspėjimo

dokumentu. Kun. Sigitas Tamkevičius atsisakė pasirašyti. Išeinant iš salės, prokuroro pavaduotojas kun. Sigitui pasakė: "Ar nebūtų geriau jums ir mums, jei "Kronikos" nebūtų?" Kun. S. Tamkevičius atsakė: "Kronikų nebus, jei nebus faktų, liudijančių apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje". Panašiai buvo grasoma į Vilnių išsauktam kun. Alfonsui Svarinskui, Viduklės klebonui.

Vilkaviškis. 1978 m. pabaigoje Vilkaviškio rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Juozas URBONAS vėl organizavo rajono parapijose vadinamą "sutarčių" atnaujinimą. Deja, visos J. URBONO pastangos nuėjo niekais. Labiausiai buvo varginami dėl "sutarčių" Didvydžių ir Gižų parapijų tikintieji. Klaususių apylinkės pirmininkas Adomas GUDYNAS sakė, kad "sutartis" reikės atnaujinti kiekvienais metais.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St., Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams 15 dol. Kituose kraštuose 18 dol. Atskiras numeris - 30 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

KIETOJE OKUPACIJOJE TAUTA LAIKOSI

Pastaruoju metu iš okupuotos Lietuvos mus pasiekė nemaža blogų žinių: didėjanti okupantų savi-valė, vis labiau sunkėjantis ekonominis gyvenimas, ilgėjančios eilės prie parduotuvių, griūnanti nemo-kamo gydymo sistema, labai išau-gęs girtavimas, krintanti žmonių moralė, nuolatinės skyrybos ir ki-tos negerovės. Bet tai dar ne viskas. Lietuvos kolchozams, sovchozams, pramonės įmonėms padidintos prie-volės Maskvai. Iš Lietuvos išveža-mi dideli grūdų, pieno produktų, mėsos ir jos gaminių kiekiai. Iš-vežami geriausi dalykai. Lietuvos žmonėms lieka tikrai "ragučiai ir nagučiai".

Savo didžiojoje nelaimėje ir priespaudoje lietuvius nepasimeta. Stengiasi daryti viską, kad badu nemirtų, kad apsirengtų. Čia jie labai vertina, tegu ir labai menką bei ribotą, užsienio lietuvių giminių paramą. Mūsų lietuviai vis la-biau organizuojasi, seka užsienio politikos įvykius. Čia daug padeda Amerikos Balso, Laisvės ir Vatika-no radijo valandėlės. Jų tautinį su-sipratimą rodo ir pogrindžio spau-da, paskutiniu metu ypač išaugusi.

Turime prieš akis jos naują siuntą: Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 38, Rūpintojėlio nr. 6, Perspektyvų Nr. 11, Aušros Nr. 15. Atsiranda ir okupuotoje Lietuvoje parašytų rimtų knygų. Prieš keletą mėnesių Vakarų pa-siekė 500 puslapių veikalo rankraš-tis apie Lietuvos rusinimą carinės Rusijos laikais. Neseniai atsirado 280 p. studija apie dabartinį Lie-tuvos politinį, ekonominį gyvenimą ir apie komunistų partijos veiklą. Atėjo rimto veikalo rankraštis apie Mykolą Krupavičių. Yra ir daugiau panašių dalykų, pogrindžio darbu-tojai sako: "Mes rašome, šaukiame, jūs mūsų raštus leiskite". Taigi tau-ta veikia, kuria, pamažu ir atsar-giai ruošiasi nepriklausomam gy-venimui.

Rusinimo proga Aušra šitaip įspėja lietuvius: "Broliai ir Sesės! Nepamirškite, kad mūsų kalbos li-kimas, tai mūsų tautos likimas. Jei mes neatremsime šiandien mums likimo mesto iššūkio, Lietuva gali būti galutinai išbraukta iš tolesnės istorijos raidos. Padarykime viską, kas įmanoma gimtajai kalbai ap-ginti. Visais įmanomais būdais ig-noruokite naująsias rusinimo prie-mones. Tegul mūsų šeimos virsta gimtosios kalbos puoselėjimo židi-niais!" Šie žodžiai įsidėmėtini ir užsienio lietuviams, ypač kai Auš-ra ten pat dar kreipiasi į mus: "Lietuviai, gyvenantys svetur, in-formuokite laisvasias pasaulio tau-tas, visas pasaulio politines ir kul-tūrines institucijas, kokia skaudi drama šiandien vyksta Lietuvoje."

B. K.

Lietuvių Katalikų Centro ir Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios

20 metų sukaktuvių proga

1948 m. sausio 12 d. Adelaidėn buvo atvežti 43 viengungiai lietu-viai vyrai ir apgyvendinti Bedford Parke palapinėse. Dirbti paskirta prie vandentiekio. Tiems metams baigiantis, Adelaidėje jau buvo per 100 lietuvių. Prieš Kalėdas Katali-kų Imigracijos Komitetas suruošė katalikams imigrantams arbatėlę šv. Ksavero katedros salėje, kuri netrukus tapo pirmųjų organizuotų lietuvių pasirodymų centru.

1949 m. Adelaidės arkivysku-pu M. Beovich pakviestas iš Romos atvyko kun. P. Jatulis. Lietuvių pa-maldoms paskirta kukli šv. Juoza-po bažnytėlė Pirie St. Prie bažnyčios esančioje salėje jo rūpesčiu lapkričio mėn. pradėjo veikti lie-tuviška šeštadienio mokykla. Tei-siškai neegzistuojanti lietuvių ka-talikų parapija pradėjo savo šakotą religiniai tautinę veiklą.

1956 metais kun. P. Jatulio su-kviestame susirinkime buvo įkurta lietuvių katalikų parapijinė organi-zacija ir ji įregistruota valdžios iš-taigose "Lithuanian Caritas, Inc" vardu. Tais pačiais metais nupirkta 4 sklypai Christies Beach pajūryje jaunimo stovyklavietei ir pastatyti laikini pastatai.

1957 metais kun. dr. P. Jatulis grįžo į Romą. Lietuvių katalikų ka-peliono pareigas perėmė Adelaidėn atvykęs iš Melbourne kun. J. Kun-gys. 1959 m. rugsėjo mėnesį Li-thuanian Caritas, Inc. vardu už-pirkta didžiulis pastatas, buvęs mergaičių licejus St. Peters rajone. Pastatas buvo labai blogame stovyje, tačiau arkivyskupo M. Beovich leidimas jame įruošti tauti-nę koplyčią pakėlė lietuvių ener-giją ir ryžtą taip, kad pastatas tal-kos būdu buvo greitai atremontuo-tas ir 1960 m. lapkričio 20 d. arki-vyskupo Beovich buvo pašventin-tas jame įkurtas Lietuvių Katali-kų Centras ir šv. Kazimiero ko-plyčia. Centro tobulinimo darbai buvo tęsiami toliau - įruoštos patal-pos lietuviškai mokyklai, kapelio-nui butas ir lietuvių katalikų orga-nizacijoms kambariai. Tuos milži-niškus darbus atliko patys lietu-viai, vadovaujami Lithuanian Cari-tas Inc. Tarybai. Darbų vadovas buvo neišsenkamos energijos vyras Boleslovas Dičiūnas.

1962 m. mirė kapelionas kun. Juozas Kungys. Adelaidės arkivys-kupo M. Beovich rūpesčiu lietuvių sielovadą Adelaidėje perėmė lie-tuviai Tėvai Marijonai. Tais pa-čiais metais atvyko iš Londono kun. A. Kazlauskas ir jam pagelbininku kun. P. Dauknys. Jiems esant kape-lionais, Lietuvių Katalikų Centre buvo pastatyta talpi salė, patalpos spaudos kioskui, bibliotekai ir pa-tys rūmai praplėsti nauju priestatu.

1968 m. kun. P. Dauknys kape-liono pareigomis išvyko į Geelongą. 1969 m. Adelaidėn atvyko iš Chica-gos kun. Albinas Spurgis, MIC., kuris, kun. A. Kazlauskui sirgu-liuojant ir 1976 metais mirus, pe-rėmė parapijos vadovavimą. Jo ini-ciatyva šv. Kazimiero koplyčios lan-gai papuošti vitražais, įruošta ko-plytėlė krikščyklai ir visame Lie-tuvių Katalikų Centre įvesta pa-vyzdinga tvarka. 1978 metais Chris-ties Beach pajūryje turimuose skly-puose pastatyta vasarvietės "Balti-ja" pastatai ir jie įruošti jaunimo stovyklavimui ir lietuviams poil-siui.

Lietuvių Katalikų Centras pil-nai pateisina į jo pavadinimą idėtą prasmę. Jame verda gyvenimas. Šalia Lithuanian Caritas Tarybos, plačius karitatyvinio darbo barus užėmusi Lietuvių Katalikų Moterų Draugija. Jos narių kiekvieną sek-madienį ruošiami Centre pietūs, li-gonių lankymas ir kiti darbai yra su dėkingumu lietuvių vertinami. Akademikų organizacija "Ateitis" reiškiasi kultūrinėje srityje, ruoš-dama literatūros vakarus ir kitus parengimus. Vyresniųjų globojama moksleivių ir studentų "Ateitis" ruošia lietuvišką jaunimą katali-kiškai veiklai. Šeštadienio mokyklo-je vaikai mokomi tikybos, lietuvių kalbos, savo krašto pažinimo ir tra-dicijų. Mokyklą baigusiems veikia Lituanistiniai kursai.

Visai šakotai veiklai pagrindus duoda šv. Kazimiero bažnyčia, ku-rioje lietuviškoje aplinkoje ir lie-tuvių kalba kiekvieną dieną auko-jamos šv. Mišios, kur iškilmingo-mis pamaldomis ir išvakarėse su-ruošiamose susikaupimo valandose paminimos bažnytinės ir tautinės šventės, kur sekmadieniais sakomi kun. A. Spurgio pamokslai savo te-

ologinėmis ir tautinėmis minties gelmėmis žavi klausytojus. Dide-lį religinį pakilimą pamaldose sa-vo giesmėmis suteikia bažnytinis choras, kuriam daug metų vadovau ja Nemira Masiulytė. LK Centras religiniu ir tautiniu atžvilgiu yra neįkainuojamas turtas, kurį Ade-laidės lietuviai remia, išlaiko ir myli.

Adelaidės lietuviai katalikai yra nuoširdžiai dėkingi arkivysku-pui M. Beovich už tėvišką globą, kurią patyrė kuriantis Adelaidėje, o ypatingai už leidimą Lietuvių Ka-talikų Centre įruošti šv. Kazimiero koplyčią ir jai suteiktas parapiji-nes teises. Labai esame dėkingi ir arkivyskupui J. Gleeson už tą nuo-širdaus rūpestingumo šilumą, ku-rią jaučiame jo vadovaujamoje ar-kivyskupijoje būdami vienu iš pa-čių mažiausių narelių didingoje Kristaus Bažnyčioje.

"Sventadienio Balsas"

● Beirutas. Izraelio sprausmi-niai lėktuvai Libano oro erdvėje raketomis numušė keturis Sirijos naikintuvus. Izraelio lėktuvai kas savaitę Libane apskraido palestinie-čių bazes.

Juozas Mikštas

TĖVUKAS VAIKAIČIUI

Kalbėk, vaikaiti, šventą rožinį,
Kurį dažnai ir aš kalbu.
Maldos palaimoje ir grožyje
Dievotai skėskime abu.

Kai mano veidas vysta raukšlėse,
O tu — liepsnoji ateitim,
Gyvenimą maldoj išauklėsim,
Tikri išganimo viltim.

Guosk mano amžiaus šiurkštų
rudenį,

Nesibodėdamas manim.
Malda ir darbu užsigrūdinę,
Ilgai dar džiaugsimės būtim.

Visur: dabar ir visada,
Lai dvasią stiprina malda.

1979 spalio

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos XI Suvažiavimo svečiai suruoštam bankete Čikagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose rugsėjo 3 d.

Jaunimo Kongreso stovykla Anglijoje

Rašo studentas Saulius Kubilius iš Romos, Italijos atstovas IV PLJ Kongrese

Stovykla pradėta liepos 11 d. St. Mary's College, Strawberry, netoli Londono. Suvažiavo iš 13 kraštų lietuviško jaunimo 431. Vėliavų aikštėje buvo iškeltos Lietuvos ir visus kraštus atstovaujančios vėliavos. Sekė oficialus atidarymas ir iškilminga vakarienė. Kongresą žodžiu sveikino vysk. A. Deksnys, Lietuvos atstovas Didž. Britanijai V. Balickas, PLB pirm. V. Kamantas ir kiti. Po vakarienos stovyklautojai ir svečiai rinkosi salėn paskaitai. Dr. R. Petrauskas skaitė paskaitą "Lietuvių jaunimo padėtis," parodydamas ir skaidrių ir jaunimo anketų rezultatus apie jaunimo dalyvavimą minėjimuose, koncertuose, mokyklose, bažnyčiose, knygų skaitymą, tikėjimą į Dievą, grįžimą į Lietuvą.

Vakare buvo linksmavakaris. Daugumas stovyklautojų gyveno atskiruose kambariuose. Stovykloje norisi jausti stovyklišką nuotaką gamtoje, palapinėse, o ne mieste, gyvenant atskiruose kambariuose.

Iš ryto kasdien vyko paskaitos supažindinti jaunimą su dabartine santvarka Lietuvoje. Kalbėdavo asmenys, kurie neperseniausai yra atvykę iš Lietuvos, pažįsta komunistinę santvarką. Dr. A. Štromas skaitė paskaitą apie "Dabartinę Lietuvos gyventojų pasaulėžiūrą". Mokytoja A. Rakauskaitė apie "Švietimą ir profesijas Lietuvoje". Rašytojas I. Meras - apie "Kultūrinį gyvenimą, meną, muziką ir kūrybą", kita proga apie "Žmogaus teises". Dr. R. Šilbajoris skaitė apie "Literatūrą ir žodinę kūrybą." Buvo simpoziumas "Kelionės į Lietuvą."

Tokios paskaitos labai reikalingos jaunimui, ypač, kad būtų gerai apsišvietęs kas dabar Lietuvoje dedasi. Jaunimas labai jautrus klausimams, kurie rišasi su teisėmis ir laisve. Paskaitose išklausius, kaip Lietuvoje žmonės gyvena be

teisių ir laisvės, praplatina lietuvių jaunuolio akiračius šiuo klausimu ir duoda konkrečius tikslus kovoti už žmogaus teises ir laisvę, už Lietuvos teisę būti nepriklausoma tauta, auklėti ir auklėtis religinėje dvasioje, vartoti savąją kalbą. Žodžiu, - kovoti už pagrindines žmogaus teises, kurios neegzistuoja Sovietų Sąjungoje ir dabartinėje okupuotoje Lietuvoje.

Po paskaitų susirinkdavom pasidalinti mintimis apie paskaitas ar dalyvauti darbo būreliuose. Prieš piet dainuodavom gerą pusvalandį, kartais ir ilgiau. Pavakare stovykloje prasidėdavo darbo būreliai geresniam lietuviškos kultūros pažinimui. Buvo tokių būrelių: architektūra, audimas, choras, drama, foto ir filmai, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, liaudies menas, lietuvių kalba, papročiai, poezija ir proza, skudučiai, tapyba ir tautiniai šokiai.

Stovyklos laikraščio "Drau-

gystės Audynys" išėjo 7 numeriai, talpino sveikinimus, straipsnius, rašinius apie kongresą, žinias, ypatingesnius įvykius, o paskutiniame nr. atspausdinti visų stovyklautojų vardai ir adresai.

Po vakarienos būdavo nuleidžiamos vėliavos ir prasidėdavo vakarinė programa. Jos buvo labai turtingos, aiškiai regimas ruošos darbas ir visų įsijungimas. Per Joninių laužą jautėme nepaprastą ryšį su Lietuva. To vakaro nuotaika aiškiai atsispindėjo: kas aš esu?, esant lietuviu koks mano tikslas? Lietuvos kovoje kokia mano dalis? — Tą vakarą daug kam atsakymai buvo aiškūs ir pakėlė kongreso stovyklos nuotaiką.

Liepos 13 d. vakaras buvo skirtas susikaupimui. Stovyklos dvasios vadovas kun. Antanas Saulaitis SJ ir Londono lietuvių parapijos klebonas kun. J. Sakevičius MIC buvo apsirengę baltomis albo-

mis ir ilgomis stulomis stovėjo apšviesti, kaip senovės krivaičiai. Susėdę ant žemės grupėse dalinomės mintimis, savu būdu diskutavome ir kalbėjome apie Dievą, mūsų katalikišką tikėjimą, ryšį tarp lietuvių išlaikymo ir katalikų Bažnyčios. LKB Kronikos būrelis atpasakojo ir priminė Viktoro Petkaus, Petro Plumpos, Nijolės Sadūnaitės, Onos Prancūnaitės ir dabartines Lietuvos kankinių kančias. Kanados mergaičių grupė pagiedojo graudžias giesmes, ir vėl susikau pėm tyloje. Sekė atgailos sakramentas bendru išrišimu. Kun. Saulaitis auškojo šv. Mišias, po kurių visi padėjom žvakutę prie kapo ir kryžiaus, šalia kurių buvo Viktoro Petkaus ir Romo Kalantos portretai. Giedojom giesmes, dainavom liūdnas partizanų dainas, prisimindami visus žuvusius kovotojus ir partizanus Lietuvos Laisvės kovose. Pasibaigus programai, niekas nesiskirstė, beveik visi liko prie to kapo su žibančiomis žvakutėmis ir dainavome tas senas Tėvynę primenančias dainas.

(Bus daugiau)

Profesorius kun. Dr. Antanas Liuima, SJ - kairėje, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos prezidentas atidaro LKMA XI Suvažiavimą Čikagoje rugpiūčio 31d. Dešinėje - paskaitą skaito kun. Dr. Viktoras Rimšelis, MIC.

LKB KRONIKA Nr. 38

Perskaitę duok kitam! Eina nuo 1972 m.

(Tęsinys)

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui,

Nuorašai:

Lietuvos Vyskupams ir vyskup. Valdytojams
Tikiniųjų Teisėms Ginti Kat. Komitetui

Kauno arkivyskupijos kunigų
Adresas: 235457 Zagarės, Joniškio raj., kun. Gustavas Gudavičius.

P A R E I Š K I M A S

1975 m. rugpiūčio mėn. 1 d. Helsinkyje 34 valstybės, jų tarpe TSRS ir Vatikanas, pasirašė Baigiamąjį aktą, kuriame skaitome:

— Dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, nepaisant skirtingos rasės, lyties, kalbos ir religijos...

— Šia prasme dalyvaujančios valstybės pripažins ir gerbs asmenybės laisvę išpažinti, vienasmeniškai arba bendrai su kitais, re-

ligiją arba tikybą, veikiant pagal savo sąžinę...

— Dalyvaujančios valstybės pripažįsta visuotinę žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių reikšmę...

— Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje dalyvaujančios valstybės veiks pagal SNO įstatų tikslus ir pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją /Taikos, saugumo ir bendradarbiavimo labui, Vilnius, "Mintis", 1975, p. 22-23/.

Igyvendindamos savo suverenines teises, įskaitant teisę leisti savi įstatymai ir nustatinti administracines taisykles, jos derins su savo juridiniais išpareigojimais pagal tarptautinę teisę; jos, be to, deramai atsižvelgs į Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo Baigiamojo Akto nuostatus ir juos vykdys.

Lietuvos katalikai ir kiti tikintieji manė, kad, pasirašius šį svarbų dokumentą Aukščiausioje lygyje, atėjo galas religinei diskriminacijai, kad visi potvarkiai, nukreipti prieš tikinčiuosius, bus atšaukti arba paskelbti negaliojančiais. Deja, gavosi priešingai. 1976 m. liepos 28 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas išleido naują įsaką, kuriuo norima, kaip galint greitesniu laiku, sunaikinti Katalikų Bažnyčią Lietuvoje.

Ir taip visi TSRS tarptautiniai susitarimai mums nieko nedavė...

Susipažinę su minėtu įsaku - "Religinių susivienijimų nuostatais", mes, kunigai, kaip kanoniškai tikri parapijų vadovai, teisėti jų atstovai, visos arkivyskupijos tikinčiųjų giliausių sielvartų, rūpesčių ir reikalų reikėjai, esame verčiami sąžinės pareikšti, kad šis įstatymas yra antikonstitucinis, antihumaniškas ir priešingas tarptautiniams TSRS susitarimams. Todėl jų laikytis mes negalime! Be to, norime priminti, kad Katalikų Bažnyčia savo prigimtimi nėra kokia tai politinė organizacija, bet grynai religinė bendruomenė. Ir savo viduje ji tvarkosi pagal kanonų teisę savarankiškai. Šitai pripažįsta ir tarybinės valdžios atstovai, tvirtindami:

— Tarybų valstybė ir jos valdžios organai nesikiša į Bažnyčios vidaus reikalus, t.y. į jos kanoninę ir dogmatinę veiklą (J. Rugienis, Tarybos ir religinių kultūrų įstatymai, "Tarybų darbas", 1972, Nr. 9, p. 17). Bet praktikoje yra kitaip. Iliustracijai bent porą pavyzdžių. Taip vadinamos sutarties, kuri jėga primetama Bažnyčiai ir jau visą dešimtmetį vargina kunigus bei tikinčiuosius, 4-me skyriuje rašoma:

— Si sutartis gali būti nutraukta nusta-

Tautos Šventės jaunimo koncertas Adelaidėje

Jau yra nusistovėjusi tradicija, kad Tautos Šventės proga Vyresnieji Moksleiviai Ateitininkai rengia Adelaidėje Jaunimo koncertus. Toks parengimas įvyko rugsėjo 8 d. Lietuvių Katalikų Centro salėje.

Anksčiau tie koncertai vyko "Jaunimo Talentų" vardu, ir, praėjusios perspektyvoje, šiandieną atrodė, kad toks pavadinimas tikrai turėjo pagrindą, nes 17 metų bėgyje (1962-1979) matome scenoje jaunimą, kuris mūsų akyse ne vien stiebiasi aukštyn fiziniai, bet kartu matome ir jų meninių gabumų klestėjimą.

Visų praėjusių koncertų pagrindine ašimi visada buvo R. A. Kubilių gabus atžalynas, kuris pramynė scenoje platų taką ir tuo taku žengia toliau pirmyn kiti vaikai ir jaunuoliai.

Scenoje išpūdingą vaizdą sudarė nupaišytas Vytis, padabintas skaidriomis liepsnomis, Lietuvos didvyrio R. Kalantos simboliu.

Šį kartą iš gausios Kubilių šeimos dalyvavo tik Sietynas ir jis yra nusipelnęs atskiros aptarimo. 17 metų jaunuolis pateikė mintinai Vygando "Rytas stepėse" - giliai dramatinį kūrinį, vaizduojantį ištremtų lietuvių žiaurų likimą Sibiro taigose ir skaudžią dabartinę egzistenciją Lietuvoje. Gan ilgame kūrinyje sužibėjo Sietyno įgimti aktorijos gabumai: meninis temperamentas, aiškus žodis, galingas balsas turtingas spalvomis ir moduliavimais ir tinkamai naudojami judesiai. Visa tai sudarė subrendusio aktoriaus išpūdį. Tenka pažymėti, kad liepos mėn. jis atliko Marion mokykloje (kurią dar lanko), dramos departamento suruoštame spektaklyje pagrindinį "Fausto" vaidmenį ir susilaukė australų spaudos pačių aukščiausių įvertinimų.

Ypač gražiai koncerte reiškėsi sesutės - Danutė ir Anita Baltutytės - tikros lietuviškos visokiariopas prasmės. Pasipuošusios tautiniais,

skaidriais rūbeliais, jos skaitė vien lietuvišką žodį, grojo kanklėmis, pianinu ir akordeonu vien lietuviškas melodijas. Nuo vaikų darželio laikų jos jau įžengė į sceną. Vyresnioji Danutė jau peržengia "vaikystės" slenkstį ir reiškėsi Vakaro pranešėja.

Pianino muzikai, skambindami sudėtingesnius ir lengvesnius kūrinėlius, atstovavo D. Pociutė, D. Kalibatas spalvingai interpretuodamas, S. Stimburytė paskambinusi ir savo kūrybos, L. Pocius ir R. Dainiutė. Gaila, pasitaikydavo ir netiksliai užgautų klavišų. Tikėkimės, tolimesnėje pianistų karjeroje su laiku tas bus išvengta.

Vaikų literatūros kūrinėlius gražiai skaitė Loreta ir Lina Jablonskytės, N. Lloyd. Pabrėžtinu įsijautimu V. Mačernio rimtą kūrinį "Vizija" perteikė L. Pocius, o Andrius Binkevičius sužibėjo gražia taisyklinga kalba ir aiškia dikcija, perskaitęs J. Gučiaus patriotinį kūrinį "Yra Šalis". Ilgai nenuilstančių ka tučių buvo iškviestas pasirodyti scenoje pakartotinai.

Atsimintinas iš ankstyvesnių dalyvavimų, gerokai paaugęs, R. Willembrecht, puikiai pagrojo akordeonu, įrodydamas, kad kartu su juo auga ir jo talentas.

Įdomus pajvairinimas buvo dviejų trompetistų duetas, kuriame pasireiškė J. Kazla ir jo partneris Midrael.

Žavėtinu grakštumu žibėjo Danielė Pociutė, pašokdama "Tarantelle". Reikia pagirti šokėjos ne vaikišką sceninę orientaciją, kai iš juostos muzikos pasitaikė nesklaidumų.

Du artistai - J. Kazla ir P. Rupinskas suvaidino humoristinę "Vai kų Metai" sceną.

Pirmoji dalis buvo baigta dviem tautiniais šokiais. 20 minučių pertraukėlei praėjus, jaunuosius "bandė" konkuruoti vyresnieji Adelaidės Ateitininkų Sendraugių Literatūros Vakaro dalyviai.

V. Dumčiui susirgus, jo eiliuotą veikalą "Raudonasis Pavasaris" perdavė L. Pakalnis. Br. Mockūnienė perskaitė savo apysaką "Lietuvos kaimo vaizdai," dalinai atspindinčią folkloro dvasią. Gaila, kad autorė, skaitydama švelniu, maloniu balsu, nepanaudojo šalia stovinčio mikrofono ir daug jos minčių ir poetinių vaizdų nepsiekė klausytojų. Savo poezija dalyvavo Pr. Pusdešris, parinkęs programai tris skirtingo turinio eilėraščius. Mi norinės nuotaikos "Debesys", įdomiai į jį įpindamas poetus, Santvarą, Putiną, Binkį, Gustaitį, Niliuną, Jurkų ir Brazdžionį. Linksmi nuskambėjo "10 centų". Čia išimylėjęs jaunuolis, pasiruošęs išsakyti ugningą meilę savo numylėtai, skuba prie telefono būdelės ir, meile apsvaigęs, pakėlęs triubelę, de nerado kišenėje reikalingų 10 centų. "Rūpintojėlyje", sukurta poetine proza, autorius išdėstė daug gilių tautinių patriotinių minčių.

Autorius V. Ratkevičius dedikavo skaitymą a.a. J. Gučiui. Velionis ne kartą dalyvaudavo literatūros vakaruose. Giliu įsijautimu V. Ratkevičius perdavė J. Gučiaus mėgiamo rašytojo O. V. Milašiaus ištrauką iš "Miguel Manara" veikalo. Mielam Viktorui mano jautri padėka! Kad jau ir išėjęs

į nežinomus tolius J. Gučius, dar ir šį kartą dalyvavo koncerte savo kūrybos žodžiu Andriaus Binkevičiaus lūpomis ir savo dvasia V. Ratkevičiaus interpretacijoje. Tuo velionis dar grįžta į jo gyvenime numylėtą sceną.

Skaitymus pajvairino R. Prancūnaitė, įgudusiai paskambindama modernių spalvų melodingą veikalą "Mouvements Perpetuels". L. Pakalnis supažindino klausytojus su jo parašyta humoreska "Atžagarinis", pagrįstą žodžių žaidimais, ir poetė L. Šimkutė iš jos poezijos knygos deklamavo eilėraščius, parašytus modernia eilėdara, kurioje dabarties poetai labiau nukryps ta į impresionistinius minčių ir jausmų išsipasakojimus, negu į poezijos rimus. Pabaigai mūsų žinomas feljetonistas Viktoras Baltutis, giliai išvelgdamas į gyvenimo linkmus bei komiškus reiškinius, skaitė "Energijos krizė", dažnai palydima auditorijoje skambėjusiu juoku.

Gan ilgokai programai pasibaigus, buvo pareikšti sveikinimai, padėkos ir sugiedotas Lietuvos himnas.

Jaunesniems dalyviams ir jų tėvams buvo paruoštos vaisės salėje, o vaikų amžių pralenkusiems, gražios vaisės su šampanu kunigo Klebono svetainėje.

A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

Irano diktatorius Khomeiny vis daugiau žmonių nuteisia mirčiai. Teismo Irane vaizdas.

tyta tvarka, nutarus uždaryti maldos namus /kulto pastatų/, kuriuo naudotis buvo leista šia sutartimi.

Sutarties ir nuostatų paragrafai suformuoti miglotai, be teisinio aiškumo, paliekant galimybę tarybiniais pareigūnams ir ateistams juos aiškinti savivališkai savo naudai ir Bažnyčios pražūčiai. Religinių susivienijimų nuostatais esame atiduoti į ateistų ir įvairaus rango vykdomųjų komitetų atstovų malonę.

Dar kartą mes norime priminti, kad Lietuvos katalikai bažnyčias statė savo prakaitu ir lėšomis per 600 metų! Ir mes negalime prileisti net minties, kad "kieno tai nutarimu" būtų uždarinėjamos mūsų šventovės, iš kurių daugelis yra visasajunginės ar respublikinės reikšmės paminklai /o Stalino - Chruščiovo uždarytos bažnyčios yra gyva, kraujuojanti žaizda tikinčiųjų širdyje/. Ir, priešingai, remdamiesi Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir Helsinkio Baigiamuoju Aktu, esame įsitikinę, kad tikintiesiems reikia naujų bažnyčių Klaipėdoje, Elektrėnuose, Akmenėje ir kitų didesnių miestų mikrorajonuose.

Religinių susivienijimų nuostatų 3-as straipsnis leidžia būti religinės bendruomenės nariais tik sulaukus 18 metų. Pagal Bažnyčios mokslą ir Kanonų teisę nuo krikšto

žmogus tampa pilnateisiu Bažnyčios nariu.

Mes, Kauno arkivyskupijos kunigai, esame susipažinę su Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komiteto dokumentu Nr. 5, pilnai jam pritariame ir prašome Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą paskelbti 1976 m. liepos 28 d. įsaką "Apie religinių susivienijimų nuostatus" negaliojančiu.

Kaunas, 1979 m. sausio 25 d.

Sv. Pauliaus atsivertimo šventė.

Pasirašė Kauno arkivyskupijos 102 kunigai:

Gustavas Gudavičius, Leonardas Jagminas, Vysk. Julijonas Steponavičius, Juozas Dobilaitis, Bronius Nemeikšis, Julijonas Kazlauskas, Vaclovas Polikaitis, Aleksandras Počiulpis, Jonas Alesius, Vladas Luzgauskas, Jonas Bujokas, Lionginas Vaičiulionis, Jonas Babonas, Zigmas Grinevičius, Jonas Račaitis, Vladas Valavičius, Vaclovas Ramanauskas, Pranciškus Sčepavičius, Antanas Jokušauskas, Vytautas Radzevičius, Kęstutis Diknevičius, Feliksas Baliūnas, Antanas Lileika, Vaclovas Tamoševičius, Bronius Gimžauskas, Jonas Povilaitis, Prosperas Bubnys, Mykolas Buožius, Petras Mikutis, Bronius Gaižutis, Jonas Jokubonis, Stasys Kadys, Kazimieras Sirūnas, Jonas Aleksūnas, Vincas Pranskietis, Liudvikas Mažonavičius, Anta-

nas Ylius, Juozas Vaicekuskas, Jonas Survyla, Leonas Kalinauskas, Eugenijus Jokušauskas, Jurgis Užsienis, Pranciškus Matulaitis, Valentinas Beržinis, Romualdas Mizaras, Kleopas Jakaitis, Antanas Imbras, Jurgis Birbilas, Steponas Pilka, Mykolas Dobrovolkskis, Antanas Kazlauskas, Liudvikas Semaška, Juozapas Matulevičius, Eduardas Simaška, Petras Meilus, Antanas Danyla, Petras Liubonas, Gerardas Dunda, Jonas Voveris, Jonas Albavičius, Albertas Perminas, Valerijonas Kekys, Klemansas Valavičius, Boleslovas Vaira, Vladas Petkevičius, Jonas Girdzevičius, Vytautas Pesliakas, Juozas Vaičiūnas, Jonas Tamonis, Alfonsas Bulota, Juozas Indriūnas, Alfonsas Svarinskas, Juozapas Razmantas, Petras Našlėnas, Romualdas Macevičius, Petras Tavoraitis, Pranas Gimžauskas, Jonas Rakauskas, Pranciškus Bastys, Ričardas Mikutavičius, Jonas Fabijanskas, Antanas Slavinskas, Povilas Prancūnas, Algirdas Mocius, Jonas Augustauskas, Eugenijus Bartulis, Aleksandras Markaitis, Jonas Kazlauskas, Pijus Ziugžda, Vytautas Griganavičius, Antanas Urbanavičius, Vladas Simaška, Boleslovas Radavičius, Jonas Gudas, Viktoras Sauklys, Juozapas Armonas, Jonas Buliauskas, kan. Juozapas Zelvyis, Jonas Maleckis, Petras Marcinkus, Vladas Požėla, Pranciškus Tuninas.

SYDNĖJAUS KRONIKA

Dainos chore

Daktaro patarimu, paguldytas ligoninė Dainos choro išdininkas Antanas Vinevičius. Atrodo, kad nieko pikto pas jį nerado, tad tikimės, kad pailsėjęs greitai sugrįš į Dainos chorą.

Dainos choras sparčiai ruošiasi savo metiniam koncertui, Graikų salėje gruodžio 15 d. Tai bus ir Dainos choro 25 metų veiklos jubiliejinė šventė, kuria rūpinasi Sydnėjaus Apylinkės Valdyba. Dėl koncerto dirigentas Br. Kiveris įvedė antrą repeticiją vyrams antradienių vakarais. Normalios mišraus choro repeticijos vyksta penktadienių vakarais Lietuvių klube. Į chorą neseniai įstojo du jauni choristai - Elytė Zaborskaitė ir Robertas Stevens - Sviderskas. Kaip būtų smagu, jeigu tokių jaunuolių ateitų ir daugiau! Dainos chorui ir toliau talkininkauja jaunas muzikos mokytojas Algis Laurinaitis.

Pavergtų Tautų komitete

Sekantis Pavergtų Tautų komiteto posėdis įvyksta spalio 2 d. 6.30 val. vak. Lietuvių klube. Čia pakartotinai kreipiuosi į NSW lietuvių aktyviau dalyvauti Pavergtų Tautų veikloje. Dalyvavimas yra toks: pirmininkas laukia iš jų patarimų, pasiūlymų, kas liečia lietuvių.

SPORTO KNYGA

Ateinančių metų pradžioje ALFAS Valdyba išleis knygą atžymėti Australijos lietuvių sportinės veiklos 30 metų sukaktį. Šiame, maždaug 300 puslapių gausiai iliustruotame leidinyje, bus išsamiai aprašytas Australijos lietuvių sporto gyvenimas nuo 1949 m. iki šių metų pabaigos.

ALFAS Valdyba tiki, kad ši knyga bus įdomi ir vertinga ne tik sportininkams, sportinės veiklos darbuotojams ir sporto mėgėjams, bet taip pat ir plačiajai visuomenei, kuri seka mūsų sportuojančio jaunimo atsiekimus.

Knygos kaina, ją išleidus, bus \$ 10. ALFAS Valdyba kviečia visus jau dabar užsiprenumeruoti knygą ir sumokant \$ 15 tapti garbės prenumeratoriais. ALFAS Valdyba bus ypatingai dėkinga toms lietuviškoms organizacijoms ir sporto bičiuliams, kurie šią knygą parems ir stambesnėmis aukomis.

Garbės prenumeratoriai bei aukotojai, iš anksto užsisakydami šį leidinį, daug padės ALFAS Valdybai sumokėti spausdinimo išlaidas ir bus su padėka išvardinti leidinio rėmėjų sąrašė.

Knygą užsisakyti galima pas vietos sporto klubus arba siunčiant pinigus ALFAS išdininkui: J. Donela, 80 George St. Parkside SA 5063.

ALFAS Valdyba

Autobusų išlaidoms padengti Pavergtų Tautų motorkadoje dar auکوjo \$ 25 Jonas Sakalauskas ir \$ 20 Mykolas Zakaras. Ačiū jiems.

Raudonosios Armijos choras atvyksta į Australiją ir pasirodys Sydnėje su koncertais Regento teatre nuo spalio 22 d. Pavergtų Tautų komitetas išsiuntinėjo protesto laiškus Sydnėjaus laikraščiams ir parlamentarams - Mr. Peacockui, Dr. Klugmanui, M. Mac Kellar, Haydenui ir Don Chip. Jeigu tam chorui vizos nebus atšauktos, jis tikrai į Australiją atvyks. Klausimas lieka, tik kaip mes jį "sutiksime". Neabejoju, kad Raudonąją Armiją gerai atsimena pabaltiečiai, Vengrai ir Čekoslovakai ir čia kviečiu šį karinį Sovietų dalinį "sutikti" su visu tuo, kas yra leidžiama demokratiame krašte.

PT Komiteto pirm. A. Kramilius

Lietuvių Fondas

Metinis narių susirinkimas

Melbournio Lietuvių Namų posėdžių salėje įvyks metinis narių susirinkimas spalio 6 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Darbotvarkė nariams išsiuntinėta. Bus renkami du nauji valdybos nariai. Dėl sveikatos pasitraukia išdininkas Juozas Balbata, kortelės traukimo keliu - dr. Arūnas Staugaitis. Jis sutiko kandidatuoti rinkimuose. Nariai, turį pasiūlymų Fondo veiklai, prašomi ateiti su raštiškais formulavimais. Atsiradus reikalui, bus galima sudaryti komisiją, kuri tokius pasiūlymus smulkiau apsvaistytų ir detalizuotų. Galėtų tai susidaryti gairės valdybos darbui.

Paskirta parama

Valdybos posėdyje rugpiūčio 23 d. paskirta Sydnėjaus lietuvių mėgėjų Atžalos teatrui \$ 300. Teatro kolektyvo vedėjas motyvuotu raštu kreipėsi į Fondą padėti išlyginti skolą, susidariusią dėl gastrolių.

Adelaidės lietuvių kalbos šeštadienio kursams, Fondo įgaliotiniui K. Taparui rekomenduojant, paskirta \$ 50.

Primenama, kad pagal susitarimą su ALB Krašto Valdyba visi prašymai dėl piniginių paramų turi pasiekti Fondo Valdybą per Lietuvių bendruomenės krašto bei apylinkių valdybas. Prašymai turi būti detalizuoti, nurodant kiek ir kuriam tikslui pinigai reikalingi..

ALF Valdyba

Visais gėlių reikalais prašoma kreiptis į

MARCEL FLORIST

Sav. Miss Vija Širants, latvaitė
Užsakymai pristatomi į vietą.
1A Walkers Rd. Nunawading 3137
Tel. 878 4639; po darbo 88 1685.

PERTAS

TAUTOS ŠVENTĖ

Tautos Sventės minėjimą pradėjome rugsėjo 9 d. pamaldomis bažnyčioje. Sv. Mišias auکوjo ir Sventei pritaikintą labai gražų ir turiningą pamokslą pasakė mūsų kroatas kunigas Thomas Tomich, kuris net maldą už tėvynę, kiek mokėdamas skaitė lietuviškai.

Po pietų pirmąjį kartą rinkomės į nuosavus Pertho Lietuvių Namus! Minėjimą pradėjome Lietuvos himnu. Sventei pritaikintą turiningą paskaitą skaitė J. Jaudegis. Namų patikėtinių vardu E. Stankevičius padarė pranešimą apie finansinį stovį. Pilnam namų išmokėjimui dar trūksta \$ 4.500. Profesorius Budrikis kalbėjo apie Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktį ir paskaitė įdomios savo kūrybos.

Meninę dalį pradėjo dvi mažos Cizeikaitės, močiutės paruoštos, gražiai padainavo tris daineles. Po eilėraščių padeklamavo A. Paščekaitė, A. Plučaitė ir J. Kasputienė. Moterų būrelis padainavo porą dainų, akordeonu pritariant V. Francui. "Satrija" pašoko tautinių šokių. Paskui vyko pakilia nuotaika suneštinės vaisės.

Minėjime dalyvavo apie 150 lietuvių, kurie minėjimo išlaidoms padengti sudėjo \$ 127.50. Apylinkės Valdyba šią sumą perdavė Namų pirkimo įgaliotiniams, o minėjimo rengimo išlaidas padengė iš savo kasos. Minėjime buvo svečių iš Melbournio, tai Kaladės su šeimomis, o p. Giedrė anksčiau gyveno pas mus Pertho.

J. P.

Hobarto kronika

Pabaltiečių komitetas HELLP kviečia visus lietuvių į metinį susirinkimą Lenkų salėje spalio 13 d., šeštadienį, 7.30 val vak. Kalbės Latvių savaitraščio redaktorius iš Melbournio T. Delinš, dalyvaus keli parlamentarai. Po susirinkimo vyks šokiai, meninė dalį atliks mūsų Tautinių šokių grupė. Bilietai į šokių po \$ 4.

Sporto klubas Perkūnas ruošia tradicinį trofėjų ir žymenų įteikimą Moonah Valern hotelyje spalio 19 d., penktadienį, 7 val. vakare. Bilietai su vakariene \$ 12, jauniams \$ 8. Klubas platina loterijos bilietus po \$ 25, galima laimėti geras sumas pinigų, I premija \$ 1500, II — \$ 250 ir III - \$ 125. Nusipirkusiems bilietus, Grenada hotelis vieną vakarą duos vakarienę ir gėrimus veltui.

A. Andrikonis pasitraukė iš Sporto klubo pirmininko pareigų, iki naujos valdybos rinkimo lapkričio 1 d. tas pareigas eina P. Stanvix, sekretorė Laura Belkus, 4 Davey Place, South Hobart.

Hilda Šiškienė atšventė gimtadienį savo namuose. A. Andrikonis palinkėjo sėkmės ir visi svečiai sugiedojo ilgiausią metų. Ta proga HELLP Pabaltiečių organizacijai auکوjo po \$ 5 A. Andrikonis, M. Kaitinis, J. Paškevičius, K. Paškevičius, B. Šikšnius, \$ 4 P. Šiaučiūnas, \$ 2 A. Viknius.

Alekso ir Ninos Kantvilų sūnus Gintaras baigė studijas pernai ir gavo Bachelor of Science with Honors laipsnį Botanikoje. Dabar laikinai dirba Hobarto universitete.

J. Paškevičius

LAISVĖ - MŪSŲ ATEITIS!
VIENYBĖJE - MŪSŲ GALYBĖ

MELBOURNE

PAGERBIMO VAKARIENĖ

Melbournio Dainos Sambūrio Choras šiais metais švenčia savo veiklos garbingą 30 metų sukaktį. Po Dainos Sambūrio Choro Jubiliejinio koncerto North Melbourne miesto salėje spalio 7 d., sekmadienį, Melbourne Apylinkės Valdyba Lietuvių Naumuose rengia išskilmingą vakarienę, pagerbti visiems mūsų choro dirigentams ir choristams, įvertinant jų pasišventimą lietuviškai dainai ir savai bendruomenei.

Vakarieneje taip pat dalyvaus tautinių šokių grupės Klumpakovo šokėjai, kurie dalyvauja koncerto programoje. Į koncertą ir vakarienę pakviesti estų ir latvių chorų vadovai.

Visi Melbourne ir Viktorijos lietuviai, kurie norėtų dalyvauti Pagerbimo Vakarieneje, skubiai užsirašo pas Melb. Apyl. Valdybos išdininką Feliksą Sodaitį sekmadieniais Parapijos kioske arba namų telef. 569 9578 įmokant 5 dol. asmeniui.

Organizacijos arba pavieniai asmenys, kurie norėtų pasveikinti mūsų chorą žodžiu arba raštu, prašome pranešti Melb. Apyl. Valdybos pirmininkui Alb. Pociui, telef. 380 5969 arba laiškais PO Box 128 North Melbourne Vic. 3051.

Kviečiame visus Viktorijos lietuvių dalyvauti Jubiliejiname koncerte ir Pagerbimo vakarieneje.

Melbournio Apylinkės Valdyba

SYDNĖJUS

Sukaktuvinis balius

"Mūsų Pastogės" 30 metų sukaktuvinis spaudos balius buvo suroštas Lietuvių klube rugsėjo 15 d. vakare. E. Kiverytė tarė atidaromąjį žodį ir prakalbai pakvietė prof. Kabailą - Spaudos s-gos pirmininką. Iškviesta solistė Genovaitė Vasiliauskiene gražiai atliko dainą apie Nemunėlį, Pavasario dainą, Elegiją - skirtą Dr. A. Mauragio 70 metų amžiaus sukakčiai, Na tai kas, ir Lakštingalos giesmę. Gausiais plovimais vėl iškviesta solistė padainavo Lietus lynoja. Solistei pianinu akompanavo A. Laurinaitis. Suruošta kultūrinė loterija — ištisai lietuvių dailininkų kūrinių paveikslais. Baliuje dalyvavo per 200 žmonių. Solistė G. Vasiliauskiene, kuri jau seniai bebuvo pakviesta dainuoti Sydnėje, sutraukė į balių daugiau lietuvių. Tenka pažymėti, kad Lietuvių Klubui ir už jo gerą orkestrą nereikėjo nieko mokėti ir tuo būdu Spaudos balius galėjo turėti daugiau pelno laikraščio leidimui.

Baliaus dalyvis

Paieškomas Pranas ŠLEINYS, kilęs iš Salantų. Žinantieji prašomi pranešti šiuo adresu: P. Jurgutis, 16 Burlington St. Holland Park Qld. 4121.

Trys svarbiausios moters savybės: pirma - vadovautis protu ne jausmais ir protinį pajėgumą stengtis nuolat praturtinti, antra - būti švelnia ir trečia, - būti darbščia.

Printed by "Tėviškes Aidai" 11 Henry St., Kensington Vic. 3031.
Published by Mr. V. Laukaitis at the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 63 Devon St., Cheltenham Vic. 3192.

Rengia Sydnejaus Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Mūsų Rėmėjai

Katalikiškos spaudos mėnesio vajeaus proga Tėviškės Aidams Adelaidės lietuviai per Federacijos Igaliojimą Pr. Pusdešrių aukoję: \$ 50 S. P. Pusdešriai, po \$ 20 J. S. Barauskai, kun. S. Špurgis, Stakaitis, po \$ 10 B. Gavėnai, S. Kerulis, J. Poškus, J. V. Rupinskai, H. A. Vika, A. E. Zakiai, po \$ 5 P. Barauskas, A. B. Budriai, A. P. Dančevičiai, R. Dičiūnas, J. Džiaugys, P. Gasiūnas, V. Janulis, A. Jasiūnas, D. Karpys, A. R. Kubiliai, J. Kutkienė, Jonas Lapšys, V. Nekrošius, K. Pažėra, J. A. Sasinai, J. G. Siurbliai, A. J. Stepanai, A. A. Urnevičiai, I. Vadeikis, K. Varnas, V. Vasiliauskas, V. Vilčinskas. Kiti mažesne auka, viso \$ 395. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

ALK Federacijos Valdyba

LIETUVOS BAŽNYČIAI

Šių metų Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai skirtą gegužės mėnesio proga buvo suaukota: Adelaide \$ 1025, Brisbane \$ 104, Geelong \$ 187, Latrobe Valley \$ 60, Melbourne \$ 1390,60, Mornington \$ 23, Sale \$ 44, Sydney \$ 608,50. Praėjusių metų % \$ 86,76. Šias aukas persiuntėme į Ameriką: Religinės Šalpos dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios komitetui \$ 2800 ir LKB Kronikoms leisti sąjungai \$ 700. Nuoširdžiai dėkojame aukotojams ir visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio svarbaus darbo. Valdybos didelė padėka R. Kaunienėi, kuri ir vėl buvo šios Rinktinės išdėdė ir mums labai padėjo.

ALK Federacijos Valdyba

Tautos gyvybę palaiko tik religija. Atimk religiją, ir tauta žlugs. Jai nieko nebus šventa ir brangu šioj žemėj. Ji lengvai išsižadės savo kalbos, savo gimtosios trobelės kaimo dūmų.

V. Ramonas

AUKOS

TAUTOS FONDUI

Canberra, A.A. Salomėjos Mikucionienės pagerbimui vietoje gėlių, jos dukrai Romai Genienei leidus, per Tautos Fondo Igaliojimą Antaną Švedą Lietuvos Laisvės reikalams aukoję po \$ 10 Alytų šeimą, Andruškai A. O., Bladzevičiai V. A., Kovalskiai J. A., Pilkienė O., Sipavičius Z., po \$ 5 Balsys V., Borumas F., Čeičys A., Geniai A. C., Gružauskas P., Keraitis K., Martišius V., NN, Perlibachas E. J., po \$ 2 Dabrega P., Janulaitis J., Makūnas K., Misevičienė L., Sedaitis Z., Švedas A., Veleniškis P., Žilinskienė L., Žilinskienė V.

Sydnejų per Tautos Šventės minėjimą aukoję: \$ 50 Juzėnai V. V., po \$ 20 kun. Butkus P., Černiauskas J., Jarmalauskas S., \$ 15 Rušai V. V., po \$ 10 Burokas P., Butkienė N., Butkus K., BV, Grosai P. O., Jablonskis A., Lingė A., Lokys B., NN, Paskočimas B., Patašius V., Statkai M. A., Šlitteris E., Dr. Wallis A., Zubrickas P., \$ 6 Petniūnas V., po \$ 5 Andriukaitis P., Badauskai K. E., BG, Čelkienė N., Daniškevičius K., Dičiūnas A., Dūdaitis A., EB, Jantauskas A., Jokantas A., Jonušas K., Giniūnas A., Gustafson S., Kelpša P. J., Kutka A., Labutienė M., Liubinskis P., Lukšytė, Meiliūnienė A., Miniotas V., Paulenienė A., Protai C. P., Ropė P., Savickienė A., Skirka A., Stasiūnaitis V., Šliogerienė A., Šumskas M., Veteikis J., Zenkevičienė E., Zinkevičius A., Žalys B., \$ 4 Sauka G., po \$ 3 Eirošienė M., Lašaitis E. Kiti mažesnių aukom - \$ 59. Viso surinkta \$ 505. Tai Lietuvai Laisvės trokštančių lietuvių aukos. Ačiū jiems visiems.

Tautos Fondo Atstovybė

Sydnėjaus Lietuvių Klube

16—18 East Terrace, Bankstown NSW Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TV ARKARAŠTIS

Valgykla veikia pirmad. - penktad. nuo 6 v. v. iki 9 val. val.

šeštad. 6 — 10 val. vak.

sekmad. 1 — 10 val. vak.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v. v.

Ketvirtad. 4 val. iki 11 v. v., penktad. 4 val. iki 12 v. v.

Šeštad. 2 val. iki 1 v. ryto, sekmad. 12.30 v. iki 10.30 v. v.

Šeštadienio ir sekmadienio vakarais groja Populiari šokių kapela.

Nariai, kurie perka gėrimus didesniais kiekiais spiritinius gėrimus gauna 10% nuolaidos, o alaus 5%.

Antradieniais stalo tenisas.

Trečiadieniais šachmatai.

Ketvirtadieniais dvigubi "jackpotai".

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai privalo dėvėti kaklaryšius.

Šokiai šeštadieniais nuo 8 val. vak. iki vidurnakčio.

Šokiai sekmadieniais nuo 7 val. vak.

Jei norėtumėte klube atšvęsti gimtadienį, vardines, sukaštutes, praneškite sekretoriui ar vedėjui, kurie tai progai mielai užsakys kapelą.

ADELAIDĖ

Lietuvių Katalikių Moterų D-jos susirinkimas

Visuotinis Liet. Kat. Moterų D-jos susirinkimas vyko rugpjūčio 19 d., mokyklos salėje. Visuotinis susirinkimas - tai Valdybos metų darbų apyskaita, praeities ir ateities apmąstymas, ryžto realizavimas.

Susirinkimą atidarė sekretorė S. Pusdešrienė, pakviesdama Dvasios Vadą praveisti maldą, prisiminti ir D-jos mirusieji.

Į prezidiumą pakvietė Dvasios Vadą kun. A. Spurgį, pirmininkauti M. Gavėnienei, sekretoriauti B. Budrienei.

Susirinkimo pirmininkė Jautriais žodžiais pabrėžė: "Ateikite į darbą jaunesnės narės pavaduoti senesnio amžiaus ilstančias rankas", perskaitė Valdybos pateiktą darbotvarkę. Sekretorė perskaitė perėtųjų metų visuotinio susirinkimo protokolą.

Pirmininkės pranešimas buvo dvigubas: nuo 1978 m. rugsėjo 23 d. — ligi 1979 m. kovo 11 d. pirmininkė T. Gasiūnienė, nuo 1979 m. kovo 11 d. - 1979 m. rugpjūčio 19 d. ją ligoje pavadavo S. Pusdešrienė. Kasininkė J. Janilionienė perskaitė kasos pranešimą.

Revizijos komisijos pirm. U. Jucienė perskaitė Revizijos komisijos aktą, kuriame kasininkę užgaria: "Geresnės ir tvarkingesnės negalime tikėtis".

Ligonijų lankytoja A. Zakarevičienė ir Pietų Organizatorė A. Kaminskienė perskaitė savo pranešimus.

Dvasios Vadas kun. A. Spurgis pabrėžė Draugijos svarbą parapijoje. Draugija parapijoje yra labai svarbi ląstelė. Jai nesant, gyvybingumas išblėstų. Sveikina į gyvenimo vėžes sugrįžusią T. Gasiūnienę, džiaugiasi, kad jai susirgus, D-jos vežimas nebraškėdamas riedėjo pirmyn. Visi sunkumai nugalimi turint prieš akis idealą. Ragino pasišvęsti, dirbti su šypsena ir daina lūpose.

Į Mandatų Komisiją sutinka įeiti buvusi Revizijos Komisija: U. Jucienė, A. Urnevičienė ir G. Opulskienė.

Labai sklandžiai ir gražiai praėjo kandidatų siūlymas - be ginčų, be išsibėraukinėjimų. Kol suskaičiavo balsus, pasiūnekėjome D-jos reikalais.

Išrinkta D-jos Valdyba pirmame posėdyje rugpjūčio 22 d. pasiskirstė pareigomis: pirmininkė T. Gasiūnienė, vicepirm. Judita Nekrošienė, sekret. S. Pusdešrienė, kasininkė J. Janilionienė, pareigūmų vadovės A. Jasiūnienė ir E. Balutienė, pietų organizatorė A. Zakarevičienė, ligonijų lankymui Valdybos Garbės narė A. Visockienė. Kandidatė S. Čiplienė.

Valdybai sutiko padėti D-jos narės: Bažnyčios puošimui - B. Budrienė, Gėlynų tvarkymui - S. Barauskienė, mokyklos reikalams — S. Kazlienė.

Revizijos Komisija sutiko patvirtinti ta patį ir kitiems metams: U. Jucienė, A. Urnevičienė, G. Opulskienė.

Susirinkimo pirmininkė perskaitė sekančių metų veiklos planą. Ypatingai atkreipė dėmesį į kultūrinius parengimus, kurių ateinančioms metams užsimota gausiai. Be to dar dideli parengimai: Parapijos 20-mečio suruošime visokiariopa pagalba ir Draugijos Dvidešimtmečio paminėjimas 1980 metais. Susirinkimą baigė giesmė "Marija, Marija", kuri ryžtingai nuskambėjo. Valdybos suruoštas užkandėlis sveatinėje buvo malonus ir linksmas.

Vieni metai užmarštin, nauji užsimojimai, naujos jėgos, nauji rūpestėliai. Laimink, Dieve, mus ir visus darbus, kuriuos skirsime Tavo, Tyvynės ir mūsų - išievių gėriui. S. P.

LKB KRONIKOS ANGLIŠKAI

Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė Amerikoje leidžia LKB Kronikas anglų kalba. Šiuo metu spaudoje jau pasirodė tų Kronikų Nr. 29, 30, 31, 32. Iš lietuvių kalbos originalo vertimus atliko Vita Matusaitienė. Kiekviena Kronika popieriniais viršeliais su vardynu ir žemėlapiu, kuriame sužymėtos tame numeryje minėtos vietovės. Vienos knygelės kaina \$ 1, užsakant jų 10 ar daugiau - po 50 centų. Kunigų Vienybė atlieka labai svarbų darbą, leisdama Kronikas atskirai knygutėm, kurios tuojau pasiekia universitetų bibliotekas, spaudą, jos jau plačiai naudojamos moksliniuose darbuose. Tas anglų kalba Kronikas - "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania", galima tiesiogiai užsisakyti Kunigų Vienybei prisiunčiant reikalingą sumą: 351 Highland Blvd. Brooklyn NY 11207. USA.

— **Hamburge** Vokiečių žurnalas "Der Spiegel" rugsėjo 3 d. kultūrinės apžvalgos skyriuje rašo apie lietuvių dailininko M. K. Čiurlionio darbų parodą, meno kritikas sako: "Gal būt moderniojo meno istorija turės būti perrašyta, kai atsirado ligi šiol užmirštas jo pionierius."

LIETUVIŲ RADIO VALANDĖLĖS

ADELAIDĖ 5UV šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA antrad. 1.30 val. p.p., trečiadieniais 2 val. p.p.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.